

RIJEČ UREDNICE

Marija LUČIĆ-ĆATIĆ

Poštovane čitateljice i čitatelji,

Osobito mi je zadovoljstvo predstaviti novi dvobroj časopisa „Kriminalističke teme“ za 2023. godinu, koji sadrži sedam iznimno interesantnih znanstvenih i stručnih radova iz domena kriminalistike, kriminologije i sigurnosnih studija kao i jedan prikaz udžbenika.

Dvobroj započinje izvornim znanstvenim radom koautora Ivana Nađa sa Veleučilišta Velika Gorica, Ante Perčina iz Sokol Security Zagreb i Jasmina Ahića, profesora i dekana Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije pod naslovom „Usavršavanje u privatnoj zaštiti – novi izazovi“. Kroz prizmu sigurnosnog trenda zemalja EU glede podizanja udjela privatne zaštite na lokacijama s povećanim sigurnosnim rizikom, a u svezi sa zajedničkim partnerstvom javne i privatne sigurnosti i pitanje uvođenja nove kategorije zaštitara specijaliste koautorski tim polemizira pitanja cjeloživotnog usavršavanja zaštitara, stavova čuvara i zaštitara o cjeloživotnom usavršavanju, načina na koje čuvari i zaštitari sudjeluju u procesu usavršavanja, njihove motivacijske faktore za stjecanje novih znanja, kao i prepreke za usavršavanje.

Nadalje, dvobroj nudi izvorni znanstveni rad „Socio-demografski korelati socijalne dezorganizacije i kvalitete susjedstva“ autora Alisabrija Šabanija, profesora na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije i Elvire Čekić, profesorice na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u kojem koautorski tim nastoji utvrditi povezanost socijalno-demografskih varijabli ispitanika na percepciju socijalne dezorganizacije vezane za uvjete stanovanja i kvalitetu susjedstva. Dobiveni rezultati sugeriraju na pozitivne stavove vezane za vrijednosti stanovanja koje proizlaze iz socijalne organizacije i kvalitete susjedstva. Rad je zaključen preporukama za buduća istraživanja i djelovanje.

Potom slijedi prethodno saopćenje autora Pere Mihaljevića, predavača u naslovnom nastavnom zvanju na Visokoj policijskoj školi u Zagrebu i Anna-Marie Getoš Kalac, profesorice na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pod naslovom „Neki fenomenološki aspekti prostitucije u Hrvatskoj“. U radu su predstavljeni rezultati kvalitativne analize prostitucije u Hrvatskoj prema izvršenoj podjeli prostitucije na onu niske, srednje i visoke razine. Cilj provedene studije i predmetnoga rada je stvaranje jasnije predodžbe o aktualnoj fenomenologiji prostitucije, a temeljem toga i o čimbenicima koji na nju utječu, kao i o mogućim smjerovima prevencije u pogledu etiologije prostitucije.

Nadalje, dvobroj donosi i pregledni znanstveni rad „Transgeneracijske kolektivne traume i radikalizacija u Bosni i Hercegovini: prema uspostavi okvira za analizu“ Mirze Buljubašića, višeg asistenta na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije i postdoktorant na Nizozemskom institutu za istraživanje kriminala i podrške kaznenom pravosuđu i Barbore Holá, više istraživačice na Nizozemskom institutu za istraživanje kriminala i podrške kaznenom pravosuđu i vanredne profesorice na Pravnom fakultetu VU Amsterdam. Koautorski tim pošavši od konstatacije da transgeneracijske kolektivne traume imaju potencijal

za radikalizaciju mladih utvrđuju da se dosadašnja literatura ne bavi grupnom radikalizacijom kroz kolektivne traume, te stoga kao cilj ovog rada postavljaju otklanjanje tog nedostatka. U radu su objašnjeni i sintetizirani koncepti međugeneracijske (kolektivne) traume, njenog prijenosa i radikalizacije, te je predložen okvir za kontekstualizirano razumijevanje utjecaja kolektivnih trauma na radikalizaciju mladih.

Potom slijedi pregledni znanstveni rad Davora Trlina iz JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH i Mile Čolić iz JU Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj pod naslovom „Tajno audio i video snimanje kao krivično djelo i izuzeci od protupravnosti: norma, praksa i „strazburški“ standardi“. Koautori su u ovom radu pokušali dati odgovor na pitanje da li je nekada dopušteno sačinjavati tajne audio i video snimke, te ako je odgovor potvrđan, kada je to moguće. Odgovor na to pitanje je sagledan kroz analizu normativnog okvira, domaće sudske prakse, komparativne sudske prakse, te prakse Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu i njenom konstruktivnom javnog interesa. Također, isti je sagledan i kroz komparaciju normativnih rješenja iz Bosne i Hercegovine sa istim ili sličnim rješenjima iz susjednih država, konkretno Republike Hrvatske i Republike Srbije.

Naredni rad predstavlja pregledni znanstveni rad „Profesionalni standardi u vještačenju dokumenata i rukopisa“ autora Muamera Kavazovića, profesora na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Milana Žarkovića, profesora na Kriminalističko-policijskom univerzitetu u Beogradu, Marije Lučić-Čatić, profesorice na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije i Nebojše Bojanića, profesora na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. Predmet navedenog rada je prikaz polja rada kriminalističkog vještačenja spornih dokumenata, odnosno znanja i uvjeta koje bi trebao da posjeduje jedan dobro obučeni vještak u ovoj oblasti. Rad bliže prikazuje i načine na koje bi se do traženih spoznaja i znanja trebalo doći, te se u istom vrši analiza nekih od dostupnih međunarodnih standarda i procedura za ovu oblast vještačenja.

Nadalje, dvobroj nudi stručni rad Amira Smailbegovića, DTCare Sarajevo NVO, pod naslovom „Primjena geofizičkih i geokemijskih metoda u forenzičkim istraživanjima“ u kojem autor prezentira neke od geofizičkih i geokemijskih metoda i tehnika koje su korištene diljem svijeta - Balkanu, Bliskom istoku i Ukrajini, posebice u pronalaženju sekundarnih i tercijarnih masovnih grobnica i zaostale vojne tehnike.

U konačnici dvobroj nudi prikaz knjige „Diplomacy I“ Henry-a Kissinger-a. Prikaz je priredio Admir Katica, ministar Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

I ovom prigodom želim zahvaliti svim autoricama i autorima, te koautoricama i koautorima na dostavljenim radovima, recenzenticama i recenzentima, te članicama i članovima Redakcije koji su svojim sugestijama i prijedlozima unaprijedili kvalitetu i omogućili publiciranje još jednog izdanja časopisa „Kriminalističke teme“. Nadam se da će čitateljice i čitatelji i u ovom broju pronaći interesantne i upotrebljive sadržaje.

Glavna i odgovorna urednica
Prof. dr. Marija Lučić-Čatić